

Športaš i umjetnik

VLADIMIR MAŽURANIĆ JE KLJUČNA FIGURA HRVATSKOG ŠPORTSKOG MAČEVANJA. BEZ OBZIRA NA PRVU HRVATSKU OLIMPIJSKU MEDALJU KOJU JE MILAN NERALIĆ OSVOJIO U PARIZU 1900. MAČUJUĆI SABLJOM U KONKURENCIJI UČITELJA MAČEVANJA, MORA SE IMATI NA UMU DA JE NERALIĆ KARIJERU OSTVARIO IZVAN GRANICA HRVATSKE

Piše **Ana Popovčić**

Ivan Vladimir Mažuranić rođen je u Karlovcu, 7. travnja 1915. godine u poznatoj intelektualnoj građanskoj obitelji Mažuranića. Njegov pradjed, pjesnik Ivan Mažuranić, bio je prvi hrvatski ban pučanin čija je supruga bila sestra jezikoslovca Dimitrija Demetera. Otac Božidar (Darko) bio je fregatni kapetan i talentirani slikar i mačevalac, a Vladimirova teta - svjetski priznata književnica Ivana Brlić-Mažuranić. Gimnaziju je polazio u Karlovcu i Zagrebu (gdje je maturirao 1934.), a fakultetsko obrazovanje stekao je u Zagrebu na Pravnom fakultetu i u Parizu, gdje je studirao slikarstvo kod Georges-a Braquea (1938./1939).

Floret - prvo oružje

Mačevati je počeo 1930. godine. Prvo oružje mu je floret i njemu ostaje vjeran do kraja karijere. Mač i sablju nije trenirao iako je prema potrebi, za ekipna natjecanja, nastupao i u tim disciplinama. Prvi učitelji u floretu bili su mu dr. Franjo Bučar (1930.) i otac Božidar Mažuranić, a zatim Milutin Fabijanec. Od 1932. uči u Zagrebu kod Francesca Tirellija i Dantea Galantea, a 1938./1939. u Parizu kod Mauricea Gardèrea i njegovog sina Andréa Gardèrea. Poslije II. svjetskog rata, kra-

tko su ga podučavali Stjepan Kerec i Venecijanac Ennio Zamicheli, a 1958. Mađar Janos Kevey.

Bio je član Kluba prijatelja mačevanja u Gornjem Gradu, zatim član mačevalačke sekcije Hrvatskog športskog kluba *Concordia* (1931.), Zagrebačkog mačevalačkog kluba *ZAMAK* (1935. - 1945.) i napokon Akademskog mačevalačkog kluba *Mladost* (od 1947. do smrti, 1985.).

Nastupio na OI 1936.

Senior je postao osvojivši juniorsko prvenstvo Jugoslavije u floretu (1932.). Na turnirima je nastupao od 1932. do 1950. godine. Od 1935. bio je stalni član klupskih, gradskih, banovinskih, republičkih i državnih reprezentacija. U inozemstvu je nastupao u Austriji, Mađarskoj, Češkoj i Slovačkoj, Njemačkoj, Italiji, Francuskoj, Rumunjskoj i Turskoj, svuda sa zavidnim uspjehom. Nastupio je na Prvenstvu Male antante u Pragu 1937. Na Olimpijskim igrama u Berlinu (1936.) bio je član državne reprezentacije i uvijek je smatrao pogreškom što ga je tadašnji izbornik Rudolf Cvetko tom prilikom stavio u ekipu za mač a ne floret, s obzirom na to da je bio tipičan floretist i tim oružjem postigao svoje najveće uspjehe.

Studij slikarstva u Parizu

Na Igrama u Berlinu upoznao je i francuske mačevalače, braću Gardère, i to prijateljstvo dovodi do Mažuranićeva odlaska u Pariz 1938. godine. U Parizu je trenirao u Sali Gardère i studirao slikarstvo kod Georges-a Braquea - svjetski poznatog slikara koji se u pregledima povijesti umjetnosti navodi kao začetnik kubizma, uz Pabla Picassa. Zanimljivost vezana uz njegov boravak u Parizu je podatak da je članarina u mačevalačkom klubu iznosila trećinu ukupnog iznosa koji je Mažuranić trošio na život i studij u tom gradu. U Francuskoj nastavlja nizati športske uspjehe - 1938. mačuje za momčad "Stranci u Parizu" te donosi dvije pobjede, a iste godine u Parizu pobjeđuje Charlesa Liona, prvaka Francuske i drugoplasiranog na Svjetskom prvenstvu (10-7).

Trening članova AMK *Mladost* u dvorani gimnazije na Rooseveltovu trgu 1950. godine. Mačuju: Branko Kržišnik (lijevo) i Vladimir Mažuranić

Vladimir Mažuranić u svom ateljeu u Jurjevskoj 5

Vrstan mačevalac i vrhunski trener

Seniorski prvak Jugoslavije bio je 1947., 1949. i 1951. Godine 1949. prvak je Graza (Austrija). Na Prvenstvu gradova (Beč, 1950.) pobjeđuje sve protivnike, a isto tako i u Bonnu i Münchenu. Imao je nesreću da mu se mačevalački najplodnije razdoblje poklapa s II. svjetskim ratom, kad nisu održavane ni olimpijske igre niti ostala natjecanja. Od 1950. do 1968. Vladimir Mažuranić bio je stalni trener i učitelj AMK *Mladost* u Zagrebu. Od 1968. do 1970. podučava mačevaoca u Salzburgu (Austrija). Vrativši se u Zagreb, nastavio je plodnosni rad u AMK *Mladost* do svojeg umirovljenja, 30. lipnja 1984.

Učitelj brojnih mačevaoca

Njegovi učenici, juniorski i seniorski prvaci, bili su: Branko Kržišnik, Radoslav Fabijanić, Branko Šojat, Branko Gašparac, Đuro Jelačić, Nandi Sučić, Zdravko Martinić, Dubravko Ivanović, Antun Živković, Miha Tolnauer, Marijan Herjanić, Boris Blažičko, Aleksandar Kreiziger, Bogomir Jambrošić, Mladen Pintarić (mlađi), Nikola Kovač, Tomislav Lončar, Ivo Wenzler i Sanjin Kovačić, koji je na trenerskoj dužnosti u Zagrebu naslijedio svog velikog učitelja. Njegove najvrijednije učenice, od kojih neke juniorske i seniorske prvakinja, bile su: Anuška Vončina (udana Feldman), Lovorka Gredelj (Fegić), Dagmar Sučić (Živković), Mara Čupović (Uršić), Stella Curinaldi, Nedjeljka Ilijanić (Kadija), Branka Tretinjak (Božičević), Rosana Šimunović (Kovačić), Edna Domić, Iva Fehman, te Ines Loknar (Mijatović).

Još i danas se u mačevalačkim krugovima citira njegova izjava o Ivi Fehman koja je 80-ih bila dominantna figura u ženskom mačevanju. Kad mu je rekla da ne može doći na jutarnji trening radi obaveza na fakultetu, rekao joj je: *Ima tako puno đaka, a tako malo prvaka, dodite na trening.* Kao pravi pripadnik stare građanske elite, osim djeci, svim je svojim

učenicima persirao.

Trofejni predmeti u Hrvatskom športskom muzeju

Osim mačevanja, Vladimir Mažuranić bavio se slikarstvom (1962. izlaže u Londonu). Izvrstan je portretist i stalni suradnik - slikar Arheološkog muzeja u Zagrebu. Kao dobar poznavatelj njemačkog, francuskog i talijanskog jezika, često je bio tumač našim i stranim mačevaocima. Bio je izvanredno

cijenjen i kao međunarodni mačevalački sudac.

Ivan Vladimir Mažuranić imponirao je svojim velikim športskim sposobnostima, a posebno dostojanstvenim držanjem visoko kulturna intelektualca. Umro je na 70. rođendan, 7. travnja 1985. Na posljednjem ispraćaju na Mirogoju, počasnju stražu uz odar držali su njegovi učenici u mačevalačkim odijelima i s oružjem u spuštеноj ruci, a njegov prijatelj iz dječćkih dana, Vladimir Šklopan, bacio je na lijes njegovo najomiljenije oružje - floret. Vladimir Mažuranić počiva u grobnici obitelji Mažuranić u sjevernim arkadama na Mirogoju. Sve Mažuranićeve sportske nagrade: pokale, medalje, plakete, pismena priznanja i diplome, kao i trenerski plastron i rukavicu - njegova je udovica Herta Gagern-Mažuranić darovala Hrvatskom športskom muzeju u Zagrebu.

Literatura

1. Radović, M. (2003). XVIII. Memorijal Vladimir Mažuranić. Zagreb: Mačevalački savez Zagreba.
2. Radović, M. (1985). In memoriam Vladimir Mažuranić. Zagreb: Vjesnik od 7. IV., str 34.
3. Kazivanje Sanjina Kovačića, tajnika Hrvatskog mačevalačkog saveza.